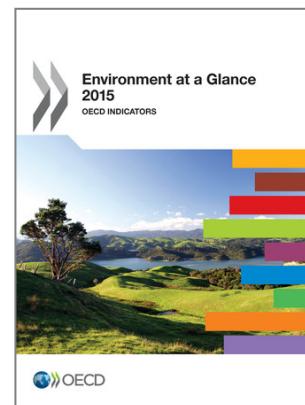

OECD *Multilingual Summaries* Environment at a Glance 2015 OECD Indicators

Summary in Swedish

Read the full book on: [10.1787/9789264235199-en](https://doi.org/10.1787/9789264235199-en)

Miljöpolitisk översikt 2015: OECD-indikatorer

Sammanfattning på svenska

Sedan 2000 har det gjorts synbara framsteg när det gäller utsläpp av traditionella luftföroreningar, bränsleeffektivitet på transportområdet, energiintensitet, förnybar energi, vattenanvändning, avloppsrening och skydd av den biologiska mångfalden. Detta beror delvis på den konjunkturnedgång som följde av den ekonomiska krisen, men även på att OECD-länderna i allt större utsträckning har börjat vidta åtgärder för att minska påfrestningarna på miljön. De har bl.a. börjat använda sig av skatteinstrumentet för att påverka konsumenternas beteende och internalisera miljökostnaderna. Miljöhänsyn integreras dessutom alltmer i utvecklingsamarbete och i forskning och utveckling.

En stor del av denna utveckling kommer dock fortfarande att ske på marginalen och politiken är ofta inte konsekvent, vilket undergräver insatserna för att minska den negativa miljöpåverkan. Länderna stöder på många sätt fortfarande produktionen och förbrukningen av fossila bränslen och ekonomisk verksamhet är fortfarande förenad med koldioxidutsläpp och en slösaktig förbrukning av energi och andra naturresurser. Stora utmaningar återstår, bland annat klimatförändringen och miljöförstörelsens inverkan på människors hälsa och på vår framtida tillväxt och utveckling. För att ta itu med dessa utmaningar behövs en kraftfull politik och tillförlitlig information, särskilt när tillväxten börjar öka igen.

De främsta resultaten

Luftföroreningarna utgör fortfarande ett problem för klimatet och för människors hälsa.

- Växthusgasutsläppen ökar över hela världen men har minskat i nästan alla OECD-länder mellan 2000 och 2012. Det visar att man generellt sett har lyckats bryta sambandet mellan utsläpp och ekonomisk tillväxt. Detta beror delvis på den konjunkturnedgång som följde av den ekonomiska krisen, men även på en skärpt klimatpolitik och nya energiförbrukningsmönster.
- OECD-länderna släpper dock ut betydligt mer koldioxid (CO₂) per capita än de flesta andra regioner i världen, med 9,6 ton per person jämfört med 3,4 ton per person i resten av världen. Med dagens politik beräknas koldioxidutsläppen bli ca tre gånger högre än gränsen för vad som skulle krävas för att begränsa den långsiktiga globala temperaturökningen till 2 °C.
- Utsläppen av svaveloxider (SO_x) och kväveoxider (NO_x) fortsätter att minska till följd av energibesparingar, en övergång till andra drivmedel, utsläpps begränsande åtgärder och tekniska framsteg.
- I hälften av OECD-länderna utsätts över 90 % av befolkningen för partikelhalter (PM_{2,5}) som överstiger gränsvärdena för negativa hälsoeffekter. Dessa partiklar tränger djupt in i lungorna och kan innehålla tungmetaller och toxiska organiska ämnen.

Efterfrågan på vatten ökar men vattenanvändningen förblir oförändrad.

- Uttaget av sötvatten har varit oförändrat. Detta beror på en effektivare användning och en bättre prissättningspolitik, men även på en ökad användning av alternativa vattenkällor, såsom återanvänt

och avsaltat vatten. Många länder har relativt sett brutit sambandet mellan uttaget av vatten och BNP-tillväxt. I en tredjedel av länderna är dock sötvattenresurserna utsatta för medelstora till stora påfrestningar, och många länder drabbas av lokal eller säsongsbunden vattenbrist. Klimatförändringen kan komma att förvärra denna vattenbrist, bland annat i länder som har en tillförlitlig vattenförsörjning.

- Nästan 80 % av OECD-ländernas befolkning har tillgång till offentlig avloppsrening. Flera länder drabbas nu av ökade kostnader för att uppgradera sina ålderstigna vatten- och sanitetsnät. En del måste hitta nya sätt att trygga försörjningen i små eller isolerade bosättningar och säkerställa en ordentlig kontroll av små oberoende reningsanläggningar.

Huvuddelen av allt kommunalt avfall deponeras fortfarande på soptippar.

- Produktionen av kommunalt avfall minskade under 2000-talet. En person som är bosatt i OECD-området producerar i genomsnitt 520 kg avfall per år. Detta är 30 kg mindre än år 2000, om än fortfarande 20 kg mer än år 1990. Trots att avfallet i allt större utsträckning återvinns och därmed återförs till ekonomin deponerar hälften av OECD-länderna fortfarande huvuddelen av allt avfall på soptippar.

Hotet mot den biologiska mångfalden ökar.

- Många djur- och växtarter i OECD-länderna hotas av utrotning, särskilt i länder med hög befolkningstäthet och en tät infrastruktur. I Nordamerika och Europa har fåglarna på landsbygd och i skogsmark minskat med nästan 30 % på 40 år. Många skogar riskerar att förstöras, fragmenteras eller omvandlas till andra användningsområden. Efterfrågan på trä för att uppnå målen för förnybar energi spelar en allt större roll för skogsbruket.

Miljöutvecklingen går olika snabbt i olika ekonomiska sektorer.

- Energiintensiteten fortsatte att öka under perioden 2000–2014. Användningen av förnybar energi ökar allt mer, särskilt i Europa. Den förnybara energin står för 21 % av elproduktionen i OECD-länderna (15,6 % år 2000) och nästan 9 % av den totala elförsörjningen (6 % år 2000). De fossila bränslena dominerar dock fortfarande elförsörjningen (80 %).
- I de flesta OECD-länder ökade vägtrafiken snabbare än den ekonomiska tillväxten. Ländernas insatser för att främja renare fordon äts ofta upp av en större fordonspark och ökad trafik, vilket leder till en ökad bränsleförbrukning och ökade föroreningar.
- Jordbruksmarken minskade i nästan alla länder, liksom utsläppen av växthusgaser från jordbruket och användningen av fosforgödselmedel. Det är dock fortfarande endast en liten del av marken, drygt 2 %, som används till ekologiskt jordbruk, även om det finns stora variationer mellan länderna. I Europeiska unionen tenderar det ekologiska jordbruket att uppta en större andel av jordbruksmarken och uppgår till 10–17 % i vissa länder.

Stödet till forskning, utveckling och innovation ökar.

- De offentliga utgifterna för forskning och utveckling på miljöområdet har ökat med över 20 % sedan år 2000, och återhämtade sig snabbare efter den ekonomiska krisen 2008 än de offentliga utgifterna för forskning och utveckling i stort. De utgör dock mindre än 2 % av de totala utgifterna för forskning och utveckling. Den förnybara energin utgjorde tidigare 8 % av de totala energiutgifterna men utgör numera 24 %.
- Det offentliga utvecklingsbiståndet för miljöändamål fortsatte att öka. Dess andel av det totala offentliga utvecklingsbiståndet ökade från 9,6 % år 2002 till 12,6 %. Stödet till förnybar energi gick om stödet till icke-förnybar energi.

Det är fortfarande svårt att införa marknadsinstrument för prissättning av föroreningar.

- Användningen av miljöskatter ökar men är fortfarande begränsad jämfört med skatt på arbete. Miljöskatterna genererade inkomster motsvarande ca 1,6% av BNP 2013. De domineras av skatt på energi (69 %) samt skatt på motorfordon och transport (28 %). De varierande skattesatserna för energi, de ojämna prissignalerna, den låga skatten på bränslen med stor miljöpåverkan, och skattebefrielsen för bränslen som används inom vissa sektorer hindrar övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Många länder tillämpar fortfarande en högre skattesats på bensin än på diesel, och hushållen betalar i regel en högre andel av slutanvändarpriset i skatt än industrin.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, F-75116

Paris, Frankrike

Besök vår webbplats www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2015), *Environment at a Glance 2015: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264235199-en